

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان سمنان
معاونت آموزشی دانشگاه
مرکز مطالعه و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

تدریس Teaching

تدریس یا Teaching عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل مدرس و فراگیر بر اساس طرح منظم و هدفدار مدرس، برای ایجاد تغییر در رفتار فراگیر.

مفهوم آموزش Instruction

همان تدریس است اما دارای ابعاد مکانیکی برخلاف تدریس که دارای ابعاد عاطفی، انسانی و تعاملی است.

تدریس فعال Active Teaching

به روشی اطلاق می شود که در آن فراگیران در جریان آموزش برانگیخته شده و در امر یادگیری می کوشند. در واقع مدرس نقش راهنما و هدایت کننده را ایفا می کند و یک ارتباط متقابل بین مدرس و فراگیر وجود دارد.

فرآیند یاد دهی فعال Active Learning Process

فعالیت هایی که مدرس در کلاس با کمک فراگیران انجام می دهد تا امر یادگیری با معنا محقق شود. در این تحقق، فعالیت ها عبارتند از درگیر کردن دانشجویان در حل مسأله، مشارکت خود دانشجویان در امر یادگیری و ایجاد تفکر انتقادی در فراگیران.

یادگیری Learning

عبارت است از ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه یادگیرنده، مشروط بر آنکه این تغییر بر اثر تجربه رخ دهد.

برخی از اصول یادگیری:

- اصولاً در اختیار یادگیرنده است
- فردی و منحصر به فرد است

- تحت تاثیر حالت عمومی یادگیرنده است
- همکاری و همگامی است
- یک فرآیند تکاملی است
- منتج از تجربه است
- به صورت مستقیم قابل مشاهده نمی باشد
- یادگیری یک عمل فردی است
- انگیزه کلید اصلی یادگیری است
- تناسب تجربه یاددهند باید برای یادگیرنده روشن باشد
- « آگاه کردن » یادگیرنده مهم است

ویژگی های یادگیری

یادگیری ...

- ایجاد یک تغییر در رفتار یادگیرنده است .
- نسبتاً دائمی و در عین حال تدریجی ، قابل انطباق و انتخابی است.
- این تغییر در نتیجه تمرین و تکرار و تجربه به وجود می آید .
- بطور مستقیم قابل رویت نیست.

شرایط لازم برای تسهیل یادگیری

..... جوی که

- اشخاص را به فعال بودن تشویق کند
- ماهیت فردی یادگیری را تاکید نماید
- بپذیرد که وجود تفاوت خوب است
- حق اشتباه کردن را برای افراد قائل باشد
- نقص را تحمل نماید
- صراحت درباره خود و اطمینان به خود را تشویق کند
- احساس محترم بودن و مورد قبول قرار گرفتن را در افراد ایجاد نماید
- کشف مطالب را آسان کند
- بر ارزشیابی از خود در همکاری ها تاکید کند
- برخورد عقاید را ممکن سازد

یادگیری فعال Active Learning

شامل روش هایی است که در آن دانشجویان نقشی بیش از یک شنونده را به عهده می گیرند و در پردازش و کاربرد اطلاعات نیز مشارکت دارند.

نسین (۲۰۱۲) تعریف عملی از یادگیری فعال ارایه می دهند و آن را به عنوان " هر چیزی که یادگیرندگان را در انجام کارها و تامل درباره آن کارهایی که انجام می دهند، درگیر می کند "

ادواردز (۲۰۱۵) یادگیری فعال را به دو بعد تقسیم می کند: تجربه و تامل ، وی معتقد است که " دانشجویان باید آن چیزی را که انتظار داریم یاد بگیرند، عملاً انجام دهند "

مطالعات نشان داده است یادگیری ماندگار و عمیق با استفاده از روش های فعال بیشتر است.

اجزای اصلی یک یادگیری فعال :

- صحبت کردن و گوش دادن
- نوشتن
- خواندن
- انعکاس اطلاعات

ویژگی های یادگیری فعال:

- یادگیرندگان به اموری فراتر از گوش دادن مشغول هستند.
- بر پرورش مهارت های دانشجویان بیشتر از انتقال اطلاعات، تاکید می شود.
- یادگیرندگان در سطوح بالای اندیشیدن (تجزیه و تحلیل، ترکیب، ارزشیابی) درگیر می شوند.
- یادگیرندگان به فعالیت ها (خواندن، بحث کردن، نوشتن) مشغول هستند.
- تاکید عمده بر شناسایی نگرش ها و ارزش های خود یادگیرندگان است.

رویکرد سنتی و رایج	رویکرد فعال
• غیر فعال بودن یادگیرنده • معلم محوری • یادگیری فقط از مدرس • یادگیری از کارشناس • بازخورد یادگیری فقط به یک نفر • رقابت با دیگران • اتکا به یک فرد • استفاده از یک روش مشابه • پنهان کاری • کپی برداری • نگرانی از اشتباه • یادگیری از طریق نت برداری	• فعال بودن یادگیرنده • معلم به عنوان راهنما • یادگیری از همه • کشف از طریق راهنمایی • یادگیری از طریق تعامل با دیگران • همکاری با دیگران • اتکا به راهنمایی ها • تنوع و انعطاف پذیری روش ها • تقسیم کار، باز • یادگیری از طریق وام گیری • عدم نگرانی از اشتباه • یادگیری از طریق حل مسأله

• غیر رسمی و انعطاف پذیر بودن کلاس • طولانی بودن زمان کلاس • تصمیم گیری با دیگران • فکر کردن فرآیندی	• رسمی و خشک بودن کلاس • کلاس های با زمان کوتاه • تصمیم گیری فردی • فکر کردن در باره نتایج

نمونه هایی از روش های تدریس فعال مورد استفاده توسط مدرسان

مطالعات موردی	بارش فکری	پروژه های گروهی
• کوئیز • کار عملی • گردش • نقشه کشی • تجارب کاری • توضیح دادن	• بازی ها • بررسی مطالعات • نمایشگاه • بحث • بازی نقش • اجرا	• مباحثه، نمایش • گفتگو • خاطرات و گزارش روزانه • تجارب • مصاحبه • برگه های کار

References:

- Edwards, S. (2014). Getting them to talk: A guide to leading discussions in middle grades classrooms. Westerville, OH: Association for Middle Level Education.
- Edwards, S. (in press, 2015) Active learning in the middle grades classroom: Overcoming the barriers to implementation. Middle Grades Research Journal, 10(1).
- Nesin, G. (2012). Active Learning. This we believe in action: Implementing successful middle level schools (pp. 17–27). Westerville, OH: Association for Middle Level Education.
- Silberman, M. (1996). *Active learning: 101 Strategies to teach any subject*. Allyn & Bacon.
- Bonwell, C. and Eison, J. (1991). "Active learning: Creating excitement in the classroom." ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1.

تهیه و تنظیم:

رقیه ساجدی

مدرس دانشگاه علوم پزشکی سمنان

دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت آموزشی

sajedi4249@yahoo.com

WHAT IS ACTIVE LEARNING?

